

Våsvargen

Årgång 13 nr.1, utkommer med två nr. per år juni & dec.
Juni. 2006 NÅS HEMBYGDSFÖRENING PRIS 30 KR.

Sveds Anna och Lissjanis Erik "Blinken" samt två okända besökare vid stugan i Vinberget.

Foto Bosse Olsson

En gemytlig bild av hur det kunde se ut på en gård med hästar som familje medlemmar, vilka skulle fotograferas tillsammans med husbonden iklädd med hatt och sin bästa kostym.

Bajer Erka f. 1865
Gift 1891 med
Anna Ersdotter
f. 1872 som var
syster med min
farfar och mor
till Anna f. 1892

Bajer Erka var
timmerkörkarl
och den som var
läromästare åt
min far. På 30-
talet var de till-
sammans och
körde ut milor
från Skilbua till
station i Näs,
de åkte kl. 3 på
morgonen och
det tog ca. 15 tim
och betalningen
var 12 kr vändan.

Bajer Erka med sin mähr och föl på gårdsplanen vid Bajergården Skansbacken året är 1916 på verandan skymtar hustrun Anna

Foto från eget arkiv.

För tillfället svetsar och automat- svarvar vi:

- ↪ Delar till Volvo lastbilar
- ↪ Delar till postens cyklar
- ↪ Delar till ABB:s utrustningar

Vi är underleverantörer åt ABB, FCMC,
(PLÅTMEKANO), Monark, Sepson och samhäll m.fl.

SVETSlego

Industrihuset, 780 50 Vansbro, Tel 0281-10969

Mysteriet med de många och exotiska vykorten till Hol-Anna från Tyna.

Jag har i min ägo ett tjugotal vykort adresserade till Hol Anna i Tyna och Källeborg Dom flesta från exotiska länder och många av dem skickade till Anna-dagen. Med i kortbunten fanns även ett kort förmodligen på en telegrafist på en båt. Har undrat många gånger vem denne Gösta var som var så bekant med Hol Anna. Till saken hör att Hol Anna (född 1857) i början på 1900-talet var anställd i Källeborg.

Här lite data om dessa kort.

Första kortet till Hol Anna från Gösta (N)

Kommer från Sala den 8-12 1918.

Är skrivet med lite barnlig stil min gissning kanske 17-18 år! I så fall född omkring 1900. Sedan tre kort från Stockholm, 8-12 1924 ("snart jul kommer hem ett tag")

24-3 1925, 8-12 1925. (kan det vara utbildning till telegrafist?)

Sedan från båten "S/S SIRIUS".

Erith 1-1-26, Sundsvall 12-5-26 (tack för senast) Tynemout 16-6-26, Haparanda 27-6-26, Hönöfors 6-9-26, Greenhithe 26-9-26, Lövön 13-10-26, Sundsvall

19-12-26, Port Talboth 12-1-27,

Alexandria 12-2-27, Luleå 12-10-27, Sundsvall 13-12-27, Barry Rocks 7-1-28, Swansea 10-1-29, Granersend 5-12-29, Antwerpen 2-9-30 (en resa till lå se sen).

NU S/S BALTIA Hull, 29-11-30, Göteborg 18-12-30 (kompletterande telegrafistskola i Buenos Aires 13-8-31. Inga fler kort från Gösta och haven.

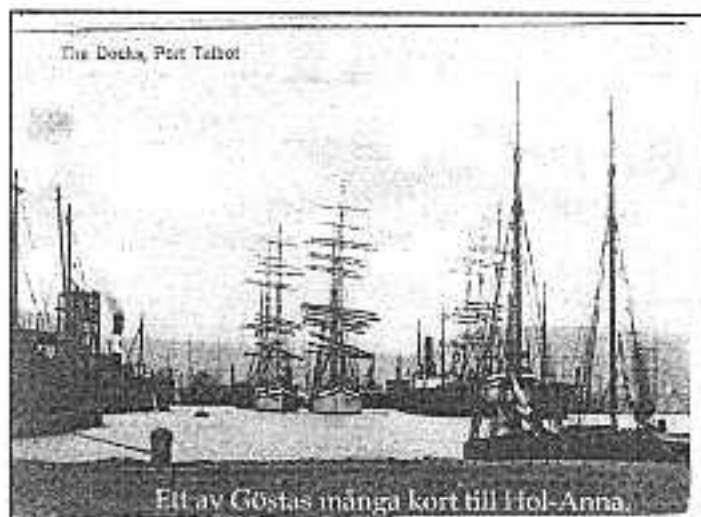
Kort till Anna ad. Tyna från bekant i Lindesnä 7-7-1908 Där står "hälsa Gösta". Kort till Anna ad. Källeborg 1910 och 28-8-1912 där står också "hälsa Gösta"

Jag talade en gång med Esbjörs Rune om dessa kort och han kontaktade Jont-Lars i "Gösta-fallet" och då fått fram att denna Gösta var fosterbarn till jagmästare Lindhorn och dennes syster i Källeborg, och hette Gösta Nyberg. Han var även en tid med i Nås fotbollslag. Han hade en son, (med vem?) som hette Gotthard Söderström (min gissning född 1915-20 !!!) här fyllde Hedemo i som bodde, *från till skollåden*, hos Skräddar Karin (1858-1941) i en liten stuga som stod mittemot Matssons affär i Skansbacken. Och Sjö-Anna kunde berätta att hennes bror Nils gått i samma klass i skolan som Gotthard Söderström, men sedan visste han inget mer om honom. Egentligen var det sjömannen Göstas kort till Hol-Anna som väckte mitt intresse men det ena gav det andra och med storartad och välvillig hjälp från alla ovanstående så blev slutresultatet en helt annan person än "sjömannen Gösta". Stugan där Skräddar Karin bodde är nu för länge sen även och Skräddar Karin död och vart Gösta och hans barn, Gotthard Söderström nu omkring

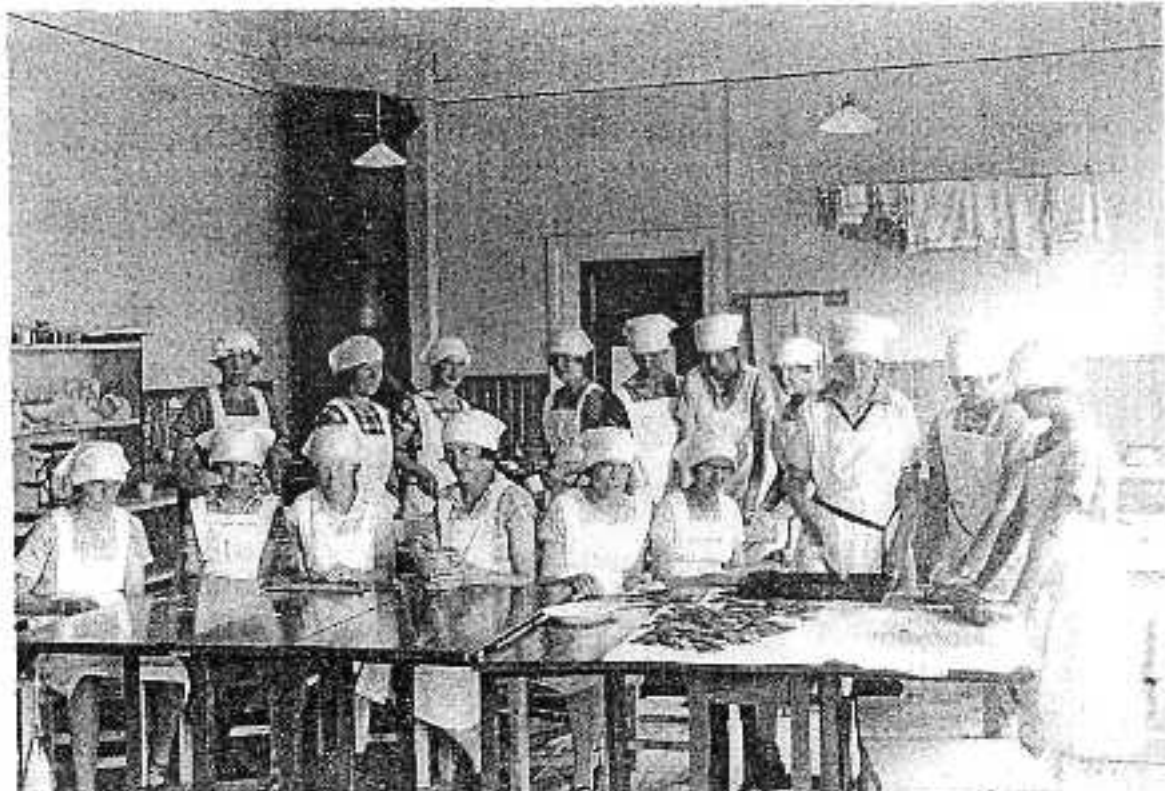
90 år, sen tog vägen är tyvärr olöst, och får så vara!!!

Ralf-Pär,

Från Statens Maritima Museum Stockholm har jag fått uppgifter om lastångaren Sirius som denne "Gösta" mer eller mindre bodde på i minst fem år. Sirius var byggd 1889 i England, om 2056 brutton ton 900 ihk ångmaskin. Fartyget har byggts om 1925 och redades av "Rederi AB Iris" Stockholm.

*Från Skolköket i Nederborg omkring 1920-1925
 Bakre raden från vänster; 1 Anna Juhlin, 2 Knöter Anna,
 3 Berta Lindal, 4, 5, 6 Okända, 7 Orr Britta, 8, 9, 10 okända
 Främre raden sittande; 11, okänd, 12 Tysk Kari, 13 okänd,
 14 Dopp Ester, 15 Dopp Karin, 16 Karin Skotte.*

Med reservation för namnfejl. Kort lånat av Gullvi Olsson

**Vi önskar
 alla läsare en
 riktigt skön
 sommar
 och
 höst**

men kom ihåg
 att vi har

Potatisen

till
 strömningen

Sommår* sommår* sommår*
!!

Här finns det som du behöver på
stranden, i hängmattan, eller på
Gräsmattan.

Vi önskar en riktigt solig sommar..

NÅS SERVICECENTER AB

TEL. 0281- 302 19

foto från Josefs Kisti

Josefs Per denna slagfärdiga Näsugubbe som bl.a var bror med Josefs Josöp och Josefs Anders "Spalt Olle" alla dessa tre var nämnda i förra vargen.

Per var i det militära när platonchefen övade exercis med höger och vänster om. Per hade problem med riktningen i praktiken, så befälet anmärkte på Pers höger om "Je vänj mä ful je ö sôm döm arä, men hä sins ful int ti dässä brakkor!"

Per var far till Olof "Joven" kallad. "Joven" yttrade åt far sin en varm sommardag "Nämän far, hä e 30 grader ti skuggän". "Hön fan skull du ti skuggän ö görö", sa Per.

"Joven" blev haffad av Näsapolisen på en fest vid Storänget för att han hade svårt att hålla balansen och blev ålagd böter, när han skulle betala böterna på posten frågade han kassörskan, "Hur mytje oms skä du a på dätta dä".

TYNA BIL

Dala-Järna

TEL. 0281-20943 BOST. 20528

MOBIL 070/2459084

Sii- Gubben !

Han hette egentligen Erik Hindersa, men eftersom han hade den egenheten att säga "sii" efter nästan alla meningar så blev det Sii-gubben i folkmun.

Uppbrottet var nu nära förestående, vi höll att avveckla våra kor och andra djur, vi skulle flytta från Finnmarken.

Om ett år skulle jag börja skolan, det var ett par mil från mitt hem till närmaste by, skolskjutsar var inte uppfunna ännu, förresten fanns det ingen farbar väg.

Våren var i antågande det töade på dagarna och frös till is på nätterna.

En dag skulle vi åka till Malms på Lejön och ta adjö av dem sa mor. Det gick en ilning igenom mig det var det roligaste jag visste att åka dit.

Tant Selma och farbror Malm hade något som jag tyckte var spännande och oförklarligt, en fyrkantig låda med vev på sidan och en jättestor tratt ovanpå. Man la en svart tallrik på lådan och vips var det någon som sjöng. Vem är det som sjunger ? frågade jag. Jo det är "Styckemick" sa farbror Malm. Det var ett konstigt namn det var nog en konstig farbror också som kunde få plats i den lilla lådan.

Nu var kaffet urdrucket och pratstunden över och det var dags att åka hem. Isen låg spegelblank på Lejsjön min plats var på sittbrädan på sparken, det sjöng i medarna jag tyckte det gick hisnande fort.

Vi hade bara en liten bit kvar till stranden då vi fick höra någon ropä på hjälp, nödroppen upprepades gång på gång och ekade över sjön och upp mot Kandraberget "Milde tid"!! Det är någon som ligger i sjön sa Mor, vi måste skynda oss.

Mor satte händerna som en tratt för mun och ropade allt hon orkade "Håll ut! Hjälpen kommer!" Vi var strax i land men där var bara upptrampat spår hem till oss, du får komma efter sa mor jag måste springa hem efter hjälp. Halvvägs upp till stugan mötte jag far och två bröder dom hade ryckt åt sig en hässjestång och min bror Gunnar hade inte haft tid att ta på sig skorna så han sprang i bara strumporna, det gällde ju en människas liv.

Hasande på mage med stängen framför sig tog de sig ut till vaken, där låg Sii-gubben och kämpade för sitt liv. Med förenade krafter fick de upp honom men då kunde han inte stå på benen

han hade inte orkat många minuter till i vaken. Närmaste hus var i Hån, dit halvt släpade och bar de Sii-gubben, där fick de av honom kläderna och gav honom varmt att dricka pojkarna masserade hans ben och kropp tills värmen började återkomma. Han bäddades ner och somnade nästan genast.

Sii-gubben hade varit till banken i Fredriksberg och hämtat pengar för han skulle köpa en ko av oss han hade åkt skidor över hela Lejsjön, pengarna lades på en bricka för att torka.

Fyra dagar senare kom han hem till oss och hämtade kossan sin, han blev inte ens förkyld efter det ofrivilliga vinterbadet.

Berättat och upplevt 1924 av Ragnild Bergman från Päckberget

HJULBÄCKS BYGG HB
TEL. 0281-30172 070-3553349

NU ÄR AKUT.

**RING SÅ KOMMER VI
RUSTADE TILL TÄNDERNA**

Kalle Thörn från Lindesnäs med sin Chevrolet 1953.

Kalle hade taxirörelse samt körde posten mellan Näs och finnmarken. Körde även gäster från pensionatet på olika rundturer, ofta till Narsen och Vinberget. Jag minns särskilt en resa till "Styggens stuga". Med var Gun-Britt och skådespelaren Bert Söderlund, Ester, Kalle och jag. Ta inte med något från stugan för då drabbas du av olycka. En uppmaning till alla som var med. Bert tog med en rostig spik hem till pensionatet. Morgonen därpå var hans skor fyllda med vatten. Naturligtvis fick jag och min kusin Sten skulden för detta. Vi svor på att vi var oskyldiga för familjen Söderlund hade ju dörren låst från insidan. Vem som fyllt skorna med vatten kom aldrig fram. Sådana här "olyckor" drabbade fler än Söderlunds som inte kunde låta bli Styggens prylar. Jag tog själv en spik för att testa men råkade inte ut för något missöde kopplat till detta. Kalle Thörn levererade även matvaror till kunder i Lindesnäs. Dom ringde och

beställde hos bl.a Tysk Erik som plockade i matkassar som Kalle hämtade. Jag och Willy Gustavsson åkte med postbilen på lördagar från skolan. Just denna dag skulle vi hjälpa Kalle att bära ut varorna till bilen. När vi var på väg frågade Kalle vart vi gjort av kassarna. Dom hade vi ställt vid bakluckan då vi trodde att han ville ställa i dom själv. Tyvärr uppstod ett missförstånd där, för Kalle backade över kassarna med mat när han skulle vända. Vi fick en riktig skopa ovetta för att sedan förklara för Tysk Erik vad som hänt. Posten blev litet sen den här dagen men kunderna fick sina varor efter att Tysk Erik plockat fram nytt.

Berättelse och foto av Bosse Olsson
Ester's pojke från Nässjö

Kalle Thörn Lindesnäs Chevrolet 1953

SIT RIGHT

Forest King bankar

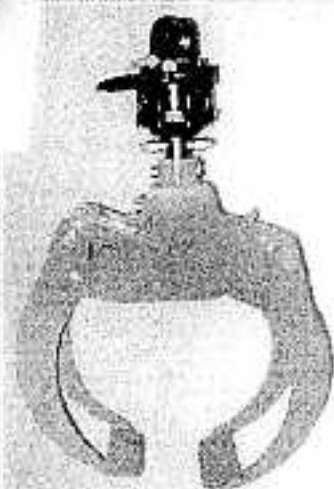
KOPA-RIGHT-TRACKS

600x22,5 600x26,5 700x22,5 700x26,5

BALTRATORS Gripar

Rotatorprogram 1 - 16 ton

Länkar

Med eller utan broms

SIT RIGHT RKN AB

Hemsida: www.sit-right.se
E-mail: mail@sit-right.se

Närsjövägen 36, SE-780 53 NÅS
Telefon 0281-300 30 Fax 0281-59 51 07

...då vi kōmm in i bild'n
då våg en gammul
hästkraft ass'nt...!!

Från plats
till plats
utan om-
lastning,
snabba
transporter!

Hemmings Åkeri AB
PER & BÖRJE

Specialitet
Skegs- & Hustransporter

Storbyn 12
780 53 Nås

Tel + fax: 0281-300 90
Per mobil: 070-213 68 99
Börje mobil: 070-263 33 54
Mail: hemming.ab@express.se

Lisejantis Nils med sin lastbil vid Närjöö Pensionat för att hämta "Blinken" till tjänstgöring
Troligen för att hämta grus vid Klacken (mellan Nås -Lindesnäs) På flaket 2 okända.
Foto Boase Olsson

Logdans i Närsjö!

Björkarna hade just fått det ljusgröna floret över sig, backarna lyste vita som snö av alla sipporna.

Det började talas om semester, i juli skulle vi få två hela veckor ledigt. Nu hade det blivit mera vanligt att man skulle åka någonstans på sin ledighet.

Lisjanis Axel och Sjö Annas Anna var våra bästa vänner och eftersom de hade sina rötter i Näs, så tipsade de oss om Närsjö pensionat.

Vi ringde Ester (ägaren till pensionatet), men pensionatet var redan fullbelagt, men vi kunde få bo i "Blinkens" stuga. Vi tackade ja.

Dagarna gick, och snart var det dags för det stora äventyret.

Barnen var dels hos farmor och även på sommarvistelse på majblommans bekostnad, så vi skulle få vara alldeles för oss själva.

Vi tog tåget via Borlänge till Näs och där mötte Tupp Erik med bil.

Väl bekommen till Närsjö var det fullbelagt överallt, en skola intill var också full med folk det var visst ett populärt ställe. Det var helt omodernt så Ester som skötte rulljansen hade det väldigt jobbigt. Hon lagade all maten själv till alla gäster, kokkonsten kunde hon verkligen med äran, det var både god och riklig mat.

Dagarna förflöt i stillhetens tecken, vi hade snart sonderat terrängen runtomkring med promenader hit och dit och tyckte det började bli litet trist, några andra möjligheter till nöjen fanns inte att tillgå. Då kom min man John på att vi skulle ställa till med logdans, det fanns ju en gammal loge på tomten. Ester gav sitt bifall och vi började genast röja bort all bråte därinne, vi fick hjälp av Esters man och det kom några flickor också och det sopades så dammet stod som ett moln runt oss.

Ett höloft fanns det i ena änden av logen, där röjde vi för spelmännen, två gubbar en med dragspel och en med fiol hade lovat att spela.

Djungeltelegrafén hade klaffat perfekt och det kom folk från alla väderstreck med eller utan fickflaska. Snart var dansen i full gång de stampade och tjoade så till och med Bertas tuppen började gala fast det var sena kvällen men han tystades väl av hönorna för det blev snart slut på galandet.

Esters kaffekassa ökades avsevärt, många ville ha något värmande innanför västen fast sommarkvällen var ljuvlig och varm.

John fick tag på en gammal hatt och gick omkring och samlade till spelmännen, någon avsevärd summa blev det ju inte.

En pinsam malör inträffade i början av kvällen, ett äldre par så kallat herrskap bodde på pensionatet, de kom promenerande så sirligt, hon i vitmönstrad luftig klänning och han i vita byxor och blå kavaj. En ledig trädgårdsoffa föll dem i smaken så de satte sig ned samtidigt och med ett brak rasade hela soffan samman, det blev bara spillror kvar av den.

De som hade "värmt" sig för mycket la upp ett rätt gapskratt andra stod som förstenade, ingen sprang fram för att hjälpa dem upp, men som tur var hade ingen gjort sig illa. Med högburet huvud vandrade de arm i arm tillbaka till sitt rum och där förblev de resten av kvällen. Solen hade gått ner och myggen brottades med svett och myggolja, snart var det roliga över, längre än till tolv fick de inte spela, gäster som inte deltog skulle ju sova också.

Kvällen blev mycket lyckad alla gick hem till sitt. Med värkande ben och ett leende på läpparna satt Ester och räknade sin kassa.

Ett fint och roligt semesterminne för John och Ragnhild.

"Blinken" på sin förstugukvist vid den stuga i Närsjö där vi bodde under vår semestervistelse i Näs på 50-talet.

*Text och foto
Ragnhild Bergman
Sandviken fd. Päckberget*

